

היערכות לשנת הלימודים הבאה בגני הילדים - תשפ"ו

בנושאי ביטחון, בטיחות וחירום

1. מטרת איגרת זו, לרענן את ההוראות ולתת דגשים להיערכות גני הילדים בנושאי ביטחון, בטיחות וחירום לקראת שנה"ל הבאה בהתאם להוראות חוזרי מנכ"ל בסעיף 4 בהמשך.
2. ככלל, קב"ט המוס"ח הרשותי הינו הגורם המקצועי בכל שלבי ההיערכות ובשע"ח.
3. על מנהלת הגן לגלות בקיאות בחוזרים הבאים, כפי שיפורטו בהמשך, וליידע את כלל צוות הגן לשנת הלימודים תשפ"ו בתוכן האיגרת, אף אם חלק מצוות הגן מועסק על ידי הרשות המקומית ומונחה מקצועית על ידיה גם בנושאים אלה.
4. להלן הקישורים לחוזרי מנכ"ל הרלוונטיים:
 - א. [פרק נוהלי הביטחון בגני ילדים](#)
 - ב. [נוהלי הבטיחות בגני הילדים](#)
 - ג. [נוהל ההיערכות לשעת חירום / למצבי חירום בגן הילדים](#)
 - ד. [טיולים ופעילות חוץ בגן הילדים – היבטים בטיחותיים וביטחוניים](#)
 - ה. [שעות הפעילות במוסדות החינוך במדינת ישראל- הבאת ילדים לגן והחזרתם לביתם](#)
 - ו. [דיווח על תאונות תלמידים](#)

5. להלן הדגשים להיערכות:

ביטחון

1. עדכון נתוני תיק ביטחון עד ה-30 בספטמבר בסיוע קב"ט מוס"ח. [קישור לפורמט תיק ביטחון](#)
2. בדיקת תקינות מרכיבי הביטחון על ידי הרשות המקומית לקראת פתיחת שנת הלימודים: מטפי כיבוי, תיק עזרה ראשונה, גדר היקפית, שער קדמי ואחורי (חירום) לחצן מצוקה/אינטרקום, מקלט/חדר ביטחון. אם מבחינים בליקויים הגלויים לעין יש לדווח לקב"ט לטיפול ולהשלמה.
3. לחצן מצוקה - תרגול והפעלת לחצן מצוקה מול מוקד הרשות, בתיאום עם הקב"ט פעם אחת מדי חודש. אם מתקבלת התראת אי תקינות או בעיה באחריות הרשות המקומית לטפל ולתקן.
4. **סריקות בוקר** – ככלל הסריקות מבוצעות ע"י סייעת הגן, אם מבחינים במפגעי בטיחות גלויים לעין במהלך סריקות הבוקר ובדיקת חזותית במבנה ובחצר, כמו במהלך שגרת הפעילות כגון: מגיני דלתות, מרצפות שקועות, מדרגות שבורות, יש לדווח לרשות המקומית אשר באחריות הרשות התיקון והטיפול.
5. **נעילת שערים** - יש לוודא כי שערי הגן יהיו נעולים וכל כניסה תהיה מבוקרת בכל שעות הפעילות, בדגש על שעות הבאת ואיסוף הילדים מהגן.
6. הבאת ילדים והחזרתם לביתם, יש לפעול בהתאם [לחוזר המנכ"ל שעות הפעילות במוסדות החינוך](#).
 - א. אין לשלוח ילד לביתו בסיום יום הלימודים ללא ליווי של הורה או של מורשה מטעם ההורים.

מדינת ישראל משרד החינוך

- ב. החזרתם של הילדים אחרי שעות הלימודים מפתח הגן לביתם הינה בתחום אחריותם הבלעדית של ההורים. ההורים או המורשה מטעמם לא יאחרו לקחת את ילדיהם בסיום הלימודים.
- ג. הורה או מי מטעמו המאחר לקחת את ילדו בתום שעות הפעילות של הגן יפעל על מנת שאדם אחר מורשה מטעמו יגיע לקחתו (יש ליידע את הגנת בכתב. בנוסף, בנוגע להורים גרושים/פרודים יש לפעול בהתאם לחוזר מנכ"ל [הקשר בין מוסדות חינוך לבין הורים גרושים](#) ילד שלא הגיע לקחתו - יש לדווח למחלקת הרווחה ברשות המקומית ולהשגיח עליו עד להגעת הוריו/קרוב משפחה מבוגר, או בהתאם להנחיות של האגף לשירותים חברתיים ברשות המקומית.
- ה. סריקה בסוף יום פעילות-הגדרת אחראי מצוות הגן שתפקידו לוודא שלא נשכח שום ילד/ה.
- (7) **חפץ חשוד:**

- תדרוך כלל צוות הגן כיצד נדרש לנהוג בעת זיהוי חפץ חשוד בסיוע קב"ט המוס"ח.
- תיווך ושיחה עם הילדים בנושא חפץ חשוד(רצ"ב סרטון דוג' [לשיחה של גננת עם ילדי הגן בנושא חפץ חשוד](#)).

שעת חירום

(1) היערכות לירי טילים:

- **הכנת המרחב המוגן לכל עת!** שמירה על מרחב מוגן פנוי ומתאים לשהיית הילדים במצב חירום.
- לימוד והכרת הנחיות ההתגוננות [וזמן התרעה באזור ההתגוננות הרלוונטי](#) בסיוע קב"ט המוס"ח.
- תרגול כניסה למרחב המוגן/"הכי מוגן שיש", **בשל מצב המלחמה חייב להיות מידי כבר בימים הראשונים ולא יאחר משבוע מפתחת שנה"ל.**
- **השתתפות בתרגיל מוס"ח/שבוע חירום ארצי במוסדות החינוך-** היערכות ותרגול בשבוע חירום אשר יתקיים ב-26-22 פברואר 2026 ע"פ [חוזר מנכ"ל](#) והנחיות אגף הביטחון (הנחיות יפורסמו בנפרד).

(2) פינוי ילדי הגן במצב חירום:

- קבלת תדרוך מקב"ט המוס"ח לגבי תכנית פינוי ונתיב המילוט של ילדי הגן לשטח כינוס מחוץ לגן במצבי החירום הבאים: שריפה/רעידת אדמה/דליפת חומר מסוכן (חומ"ס) וכל אירוע המחייב פינוי מידי.
- ביצוע תרגול פינוי ילדי הגן עד לשער החירום האחורי, **אך ללא יציאה ממתחם חצר הגן**, עד ה 30 לספטמבר.

- (3) **ילדים עם צרכים מיוחדים:** יש להיערך למתן מענה המותאם לילד עם צרכים מיוחדים או מוגבלות במצבי החירום שלעיל.

מדינת ישראל משרד החינוך

(4) צוות לשעת חירום בגנים (צל"ח)

מלחמת חרבות ברזל ממחישה את העובדה כי אירועי משבר וחירום עלולים להתרחש בכל עת, לקטוע את שגרת חיינו ולערער את תחושות הביטחון, המוגנות והשליטה. לפיכך הוחלט על הרחבת תוכנית צל"ח הגנים גם בשנת הלימודים תשפ"ו לכל הארץ זאת מתוך הבנה והכרה לכך שהמענה המקצועי המיידי במצבי חירום ומשבר חיוני להתמודדות יעילה, לחזרה לתפקוד ולמניעת התפתחות פוסט טראומה.

ההכשרה תכלול:

- א) כנסי צל"ח המיועדים לצוותי הגנים. בהשתתפות מפקחות ויועצות גנים, קב"טי מוס"ח ופסיכולוגים. במסגרת הכנסים נכשיר את הצוותים בידע מקצועי ויישומי לניהול אירועי חירום, נתרגול סימולציות חירום, נלמד מודלים עדכניים להתנהלות בחירום תואמת גיל להפחתת טראומה וחיזוק החוסן
- ב) ערכת סיוע להמשך להתמודדות במצבי משבר וחירום והמשך ליווי בשיתוף מדריכת חירום, יועצת גנים, פסיכולוג הגן וקב"ט הרשות. (הנחיות משלימות יפורסמו ע"י אגף בכיר שפ"י).
- ג) מצ"ב פורמט תיק **תיק צל"ח בגן הילדים**. (משלים לתיק הביטחון)
- ד) מצ"ב **מצגת צל"ח גנים** עבור קב"ט המוס"ח.

בטיחות ובריאות

- 1) **אישור מוכנות** - קבלת אישור מוכנות מהרשות המקומית/מהבעלות לפני פתיחת /שנת הלימודים הכולל בדיקת תקינות ואיתור מפגעי בטיחות בשטח הגן (מתקני המשחקים בחצר/מרחבי הפעילות/חצר גרוטאות, אביזרים חדים או שבורים, דלתות ללא מגן אצבעות, בולמי טריקת דלתות לא תקינים).
- 2) הרשות המקומית תדאג **לעגן ולקבע לקיר רהיטים**, ספריות, תמונות ומדפים באופן בטיחותי, כמו כן, תדאג **שאחסון והנחת חפצים כבדים** במדפים תחתונים או בחלקם התחתון של **הארונות ולא מעליהם**, מצ"ב כרטיס מידע כרטיס מידע לעיגון וקיבוע ארונות / מדפים בשגרה ולקראת רעידת אדמה.
- 3) הרשות המקומית תדאג **להתקנת מחיצה למערכות סינון האוויר** במרחב המוגן, ע"פ דרישות פקע"ר, **למנוע גישת ילדים**.
- 4) במידה ומתגלה בגן מפגע גלוי לעין (ויזואלי), לדוגמה: מתקן משחקים שבור, מרצפת שבורה ומסוכנת). מנהלת הגן תדווח **לרשות המקומית ולקב"ט מוסדות החינוך**, בכפוף להוראות **חוזר מנכ"ל** נוהלי הבטיחות בגן הילדים ותפעל בהתאם להנחיות הרשות. הרשות המקומית אחראית על תיקון המפגעים ומנהלת הגן רשאית למנוע שימוש במתקן מסויים עד לתיקונו.
- 5) **מנהלת הגן תשוחח עם הילדים** על נושא הבטיחות (רצ"ב סרטונים המותאמים לגיל הרך **בעברית** ו**בערבית**).

מדינת ישראל משרד החינוך

6) **הצהרת בריאות** : מנהלת הגן תדאג לקבל מההורים בכל תחילת שנת לימודים הצהרת בריאות על מגבלות בריאותיות של הילדים בהתאם להנחיות [בחוזר מנכ"ל](#)

7) **הימצאות מזרקי אפינפרין (לשימוש במקרה של התקף אלרגי)** – על הרשות המקומית לרכוש מזרקי אפינפרין וכן לרענן את ההנחיות בדבר החזקתם והפעלתם ע"פ ההנחיות – ראו [בקישור לכרטיס מידע](#).

8) **תיקי עזרה ראשונה** – על הרשות המקומית לוודא קיומו של תיק עזרה ראשונה וכן לרענן את מלאי הציוד, במידת הצורך, בהתאם להוראות [מיפרט תיק עזרה ראשונה במוסד חינוכי](#)

9) **סיוע רפואי וטיפול בילד שנפגע** - לימוד והכרת סדר הפעולות לקבלת "שירותי עזרה ראשונה לתלמידים" - במוקד הייעודי שמספרו **2326***/96-00-55-700-1, ע"פ הוראות חוזר מנכ"ל [שירותי עזרה ראשונה ופינוי לתלמידים](#) – להוסיף את הכרטיס החדש כאן קישור
10) **נוהל דיווח אירוע חריג** – לימוד והכרת הנוהל [המצורף בקישור זה](#).

טיולים ופעילות חוץ

- 1) הכנת **תכנית טיולים שנתית** ואישורה ע"י המפקחת וקב"ט המוס"ח.
- 2) לימוד של חוזר מנכ"ל [טיולים ופעילות חוץ בגן הילדים](#), תוך הכרת ההבדל בין סוגי הפעילות השונים מחוץ לגן, סדר הפעולות לקבלת האישורים הנדרשים והנחיות לכל פעילות חוץ בתוך היישוב ומחוצה לו.

דגשים לתכנית העבודה השנתית

- א. **השתתפות בשני מפגשי מנהלות גנים הנוגעים לנושאי ביטחון, חירום ובריאות:**
- 1) **היערכות לפתיחת שנת הלימודים** - השתתפות בהשתלמות של הרשות או הבעלות בתחום הביטחון, הבטיחות והחירום (ע"פ הנושאים שבאגרת זו). לקראת פתיחת שנת הלימודים, על חשבון הפיתוח המקצועי בהיקף של שעה וחצי.
(מומלץ להסתייע במצגת הדרכה : היערכות פתיחת שנה"ל לגני ילדים : [מצגת פתוחה/סגורה](#))
 - 2) **תרגיל התגוננות ארצי** - השתתפות בכנס מנהלות גן לקראת תרגיל מוסדות חינוך ארצי על חשבון שעות פיתוח מקצועי (מליאה/אשכול בהיקף של שעה אחת בלבד) **אשר יתקיים ב-24 בפברואר 2026**.
- ב. **אסיפת הורים לקראת שנה"ל** - יש להביא לידיעתם של ההורים גם את הנושאים הבאים :
- 3) נוהלי הביטחון והכניסה לגן בשעות הבוקר ובמהלך היום.
 - 4) איסוף הילדים בסוף יום - תיאום מראש לשחרור ילדים שלא על ידי ההורים.

מדינת ישראל משרד החינוך

5) היערכות הגן למצבי חירום בדגש על נוהל פינוי ושחרור ילדים בעת חירום, המחייב הגעת הורים/קרוב משפחה מבוגר מטעמים באופן מידי.

6) תכנית הטיולים ופעילות החוץ השנתית בהיבטים בטיחותיים וביטחוניים.

7) דגשים ותשומת לב לבטיחות וזהירות במרחב הציבורי והפרטי.

ג. נושאי חובה לתדרוך וחפיפה שלבעלי תפקידים שאינם קבועים בצוות הגן(ממלאת מקום וכד'):

1) סדר הפעולות במצב חירום: ירי טילים, רעידת אדמה, נוהל פינוי ילדי הגן, הדיווח למוקד הרשות, טיפול בילד שנפגע כאמור לעיל, מענה מותאם לילדים עם צרכים מיוחדים.

2) הכרת מרכיבי הביטחון העיקריים בגן: הפעלת לחצן מצוקה, מיקום מטפי כיבוי, המרחב המוגן, תיק עזרה ראשונה, מעבר על תיק הביטחון, מפתחות לשער חירום אחורי, וכו'.

בברכת שנת לימודים פורייה!

המינהל הפדגוגי
אגף לחינוך הגיל הרך,
יחידת הבריאות

מינהל הביטחון, בטיחות,
חירום וסייבר